

Det tidlige sprog 0-3 år

– et fælles ansvar

POLSK

Wczesny język (0-9 miesiąca)

Czy wiesz, że twoje dziecko przy porodzie

- już ma językowe doświadczenia
- precyzyjnie rozróżnia dźwięki mowy
- przez kilka tygodni może rozpoznawać ojczysty język

Czy wiesz,

- że wszystkie niemowlęta gaworzą- nawet dzieci niestyszące (do 6 miesiąca)?
- że nowonarodzone dziecko może naśladować wyraz twarzy dorosłych?

Czy wiesz, że

- niemowląt wczesny kontakt wzrokowy, dźwięki, płacz i chrząkanie jest częścią małych rozmów z tobą?
- bardzo bliska komunikacja, gdzie niemowlę może odczytać kierunek spojrzenia, reakcję i dźwięk, ma bezpośredni związek z dziecka późniejszym zasobem słownictwa?
- Im więcej sytuacji wspólnego zainteresowania, w wchodzących w dzień powszedni twojego dziecka, tym szybciej dziecko nauczy się nowych słów.

Wczesny język (0-9 miesiąca)

Czy wiesz, że twoje dziecko w wieku 9 miesięcy

- oczekuje się, że może dzielić uwagę z inną osobą
- zaczyna naśladować czynności dorosłych – również odgłosy i dźwięki językowe?
- może łączyć dźwięki z rzeczami? (telefon, klucze)

Tak możesz pomóc dziecku w rozwijaniu języka:

- Odpowiadaj pozytywnie na dziecka sygnały i traktuj je jako ważną część komunikacji.
- Próbuj zgadywać, co dziecko mówi swoimi dźwiękami. I powiedz słowo!
- Baw się z twoim dzieckiem. Przykładowo „daj – i weź – zabawa, zabawa na kolanach „jazda na koniku”, zabawa palcami, zabawa w chowanego.
- Śpiewaj z dzieckiem.
- Bądźcie wspólnie uważni na nowe rzeczy i czynności na co dzień – twarzą w twarz.

Wczesny język (0-9 miesiąca)

Dwujęzyczne dziecko

- Jeśli twoje dziecko dorasta z duńskim jako drugim językiem, ma to wielkie znaczenie, aby wasze dziecko miało dobrze rozwinięty język ojczysty.
- Wasze dziecko nauczy się duńskiego w oparciu o swoje wcześniejsze doświadczenia językowe z językiem ojczystym.
- Ważne jest zatem, abyście wzmacniali i mówili językiem ojczystym z waszym dzieckiem, jeśli jest to język którym mówicie najlepiej.

Pomóż twojemu dziecku wyrażać uczucia i zainteresowania

Twoje dziecko śmieje się, i Ty mówisz: „Widzę, że jesteś zadowolony/a!”

Śledź dziecka spojrzenie, dziel się doświadczeniami z dzieckiem i nazywaj je słowami

Twoje dziecko zgubiło jedną skarpetkę i tapie za palce, i Ty mówisz: „Hej! Twoja skarpetka zniknęła!”

Język dziecka od 9 miesiąca do 3- roku życia

Czy wiesz, że

- Twoje dziecko zaczyna wskazywać na przedmioty, kiedy ma około 11 – 13 miesięcy?
- Mimika dziecka i gesty odgrywają ważną rolę w rozwoju języka?

Może wskazuje dziecko na przedmioty i mówi jedno z pierwszych słów „to”. Może wyciąga rękę aby pokazać Ci przedmiot.

W wieku 11 -13 miesięcy zaczyna też dziecko komunikować się na kilku poziomach - przykładowo uderza rękami, żeby pokazać, że coś jest daleko albo wymachuje rękoma kiedy ktoś przychodzi i odchodzi.

Twoje dziecko prostuje rękę z kawałkiem banana w twoim kierunku i mówi „Mam!”
Ty mówisz: „Tak, masz banana!”

Język dziecka od 9 miesiąca do 3- roku życia

Czy wiesz, że twoje dziecko

- w wieku 8 miesięcy rozumie między 10 a 20 słów
- w wieku 15 miesięcy rozumie około 100 słów, mimo że potrafi powiedzieć około 10- 20 słów

Patrz na tą rzecz, na którą twoje dziecko zwróciło uwagę i mów o niej.

Daj dziecku czas do powtórzenia.

Powiedziałaś coś do dziecka – teraz czekaj cierpliwie przez wiele sekund – patrząc wzywająco na dziecko – i może przyjdzie słowo.

Albo czekasz aż dziecko coś powie samo – i odpowiadasz podobnymi dźwiękami i słowami.

Odpowiadaj na dziecka pytania.

Kiedy masz tylko mały tyk soku dla dziecka, daje to możliwość zwracania się o więcej.
Dziecko podaje kubek i mówi: „Sok!”
Kiwasz głową i odpowiadasz : Sok. Chcesz więcej soku!”

Język dziecka od 9 miesiąca do 3- roku życia

Czy wiesz, że

- ochota do komunikowania się rośnie, gdy ma się coś na sercu i wie się, że jest ktoś, kto chętnie wysłucha.
- pomagasz twojemu dziecku nazywając słowami uczucia i czynności
- Twoje dziecko czuje, kiedy masz rzeczywiście chęć się komunikować, a kiedy tylko słuchać słów.

Formułuj całe zdania i unikaj po prostu wskazywania.

„Mogę dostać buty?” albo
„Czy możesz podać mi buty?”

Akceptuj sposób mówienia twojego dziecka. Powtarzaj zdania prawidłowo.

Twoje dziecko mówi: „ Tlaktol
jedzie!”

I Ty mówisz „ Tak, traktor jedzie”

Baw się, czytaj i śpiewaj razem z dzieckiem

Różne zabawy i zabawy z piosenkami są zabawne i rozwijają dziecka język. Wskazówki - i obrazkowe książeczki z dużymi obrazkami w jasnych kolorach są dobre.

Rozpocznij już na początku nawet bardzo małe dziecko rozróżnia kolory i kształty.

Spróbuj zrobić małą książeczkę ze zdjęciami z domu – dziadków, kota, mamy, taty, rodzeństwa huśtawki, królika, własnego kubka dziecka, łóżeczka dziecka, wozu straży pożarnej którą widzieliście. Patrzenie w książki razem i czytanie te same książki wiele razy.

Maskotki pomagają złapać i utrzymać dziecka uwagę przy piosenkach i opowiadaniach.

Język rozwija się, kiedy rozmawia się razem

Oglądacie razem album ze zdjęciami. Dziecko mówi: „Dzidzi spało” (wskazuje i patrzy na ciebie)

Ty odpowiadasz: „ Tak, dziecko śpi..... Musimy być cicho, żeby jej nie obudzić.”

Korzystaj z biblioteki. Mów również o rzeczach, które dziecko nie zna.

Na przykład dzięki zwierzęta, dzieci w innych krajach, dziwne pojazdy.

Oglądajcie wspólnie dziecięcą telewizję i rozmawiajcie o tym co widzicie!

Dobry słuch

Twoje dziecko może mieć niedosłuch przez wiele miesięcy po zapaleniu ucha środkowego lub silnym przeziębieniu. W tym okresie może mieć trudności w rozpoznawaniu dźwięków.

Dobry słuch jest niezbędny dla rozwoju języka.

Jeśli niepokoisz się o rozwój językowy twojego dziecka, powinnaś zbadać uszy i słuch u laryngologa.

Znak, że może być potrzebna pomoc

- Jeśli dziecko po 6 miesiącu nie gaworzy lub nie reaguje na mowę innych
- Jeśli dziecko po 1 ½ roku w ogóle nie zaczęło używać słów
- Jeśli dziecko po 2 roku używa tylko kilku słów, żeby wypowiedzieć swoje życzenia i potrzeby
- Jeśli dziecko nie wskazuje, zmienia mimiki twarzy lub używa nie- językowych wyrażań, może to być wskazanie do tego, że dziecko może rozwinąć językowe trudności później

Lub w każdym przypadku gdy dziecko nie jest zainteresowane komunikowanie się z otoczeniem.

Links

- www.biblioteket.sonderborg.dk
- www.sprogpakken.dk
- eller søg på nettet efter f.eks. 'små børns sprog', 'sprogstimulering', 'sprogudvikling', 'babytegn' osv.

Du kan også finde denne og andre brochurer online på

www.sonderborgkommune.dk > Borger > Pasning, skole og familie > Dagpleje, vuggestue og børnehave > Særlige tiltag 0-6 år

www.sonderborgkommune.dk

Sønderborg Kommune
Børn og Uddannelse
Voldgade 5
6400 Sønderborg
T 8872 6400
post@sonderborg.dk